

[Ninn-Hansen.]

fremgik af de bemærkninger, jeg gjorde før, at jeg anser det for noget helt fundamentalt i vor forfatning, i vor opbygning og i rigets sammensætning, at man ikke begynder at røre ved det, der har været afgørende for os igennem lang tid. Det er på det grundlag, jeg mener at det er rigtigt, at debatten også finder sted i folketinget. En kommission kan være udmærket til mange ting, men det vil være forkert, hvis en kommission, nedsat til at behandle specielle, men store spørgsmål, skulle have mulighed for at røre ved fundamentale ting, der angår hele rigets anliggender.

Jeg erkender da fuldt ud, at det drejer sig om to folk med forskellig kulturel udvikling, og det er ikke alene noget, jeg erkender. Igenem de mange år, jeg har deltaget i Grønlandsarbejde, tror jeg, jeg har fremhævet det talrige gange, også i kommissionen, og jeg fremhævede det også før. Det er jo en af grundene til, at jeg anser det for rigtigt, at man giver de grønlandske myndigheder og den grønlandske befolkning bedre muligheder for at varetage den kulturelle udvikling; de ønsker, end de har haft hidtil, netop gennem en hjemmestyreordning.

Men det, jeg taler om, er, hvordan borgerne inden for denne rigsenhed må have lige rettigheder over for et spørgsmål som det, der er rejst. Det kan ikke være således, at en befolkningsgruppe i en del af riget skal kunne have nogle rettigheder, omtalt som ejendomsret, til noget, som man ikke har i andre dele af riget. Det er denne lighed over for loven, om man vil, jeg har gjort mig til talsmand for, og det vedrører ikke spørgsmålet om, hvorvidt man har en forskellig kulturel baggrund og udvikling. Det er efter min mening et ganske andet spørgsmål.

Jeg skal gentage min tak til hr. Lars Emil Johansen, som har givet udtryk for, at han ønsker rigsfællesskabet, jeg forstår også i fremtiden, og jeg håber, at de, der på andre områder er hr. Lars Emil Johansens tilhængere i Grønland, vil have samme forståelse over for dette.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det ligger jo sådan, at spørgsmålet om et uvidet hjemmestyre i Grønland er gjort til genstand for en særlig behandling i en kommission, der er nedsat her for vel et halvt års tid siden, og det, det drejer sig om her, er naturligvis ikke noget, som ligner løsrivelse. Det er hel-

ler ikke noget egentligt selvstyre, det er et hjemmestyre inden for rigsfællesskabets rammer. Hvis man derfor sigter på en egentlig løsrivelse, må jeg sige, at det er ikke det, kommissionen er nedsat for at drøfte; det er netop hjemmestyre, men inden for rigsfællesskabets rammer.

Derfor må jeg sige, at det, det drejer sig om – det er den opfattelse, regeringen har – er, at man skal sigte på noget, der nærmest ligner det, man har på Færøerne. Det er klart, at når man har nedsat en kommission, må den have mulighed for at drøfte, hvordan tingene skal realiseres i retning af hjemmestyre under hensyntagen til særlige grønlandske vilkår og forudsætninger, men mønsteret kunne man meget vel sige er det, som allerede er nedfældet i den færøske hjemmestyreordning.

Spørgsmålet om ejendomsret til undergrunden. Ja, vi kan vist alle være enige om, at det er et meget kontroversielt spørgsmål, men jeg er enig med hr. Ninn-Hansen, når han siger, at ejendomsretten til undergrunden ikke kan tilfalde enkelte personer, den kan ikke tilfalde særlige grupper i befolkningen, men den skal alene tilhøre det danske samfund, eller for at sige det sådan, som også kommissionskommisariatet siger det, rigsfællesskabet.

En anden ting er naturligvis, at kommissionen kan drøfte, kan behandle, hvilke rettigheder, hvilke særtafter der eventuelt bør etableres inden for hjemmestyret og inden for og under selve rigsfællesskabet.

Her vil det ikke være rimeligt at prøve at sige præcis, hvordan den ene eller den anden mener at det bør laves. Formålet med kommissionen er jo, at den også kan tage det spørgsmål op og prøve at komme med en løsning eller om nødvendigt med flere løsninger til bl. a. folketingets overvejelse. Derfor må jeg sige, at der er ingen grund til at grave grøfterne i opfattelserne dybere end højest nødvendigt. Der kan være forskellige synspunkter, men lad dem nu foreløbig få lov til at udfolde sig inden for denne kommission; i hvert fald er regeringen indstillet på at afvente denne kommissions arbejde og dens betænkning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag om motiveret dagsorden af Glistrup (se foran)

forkastedes med 141 stemmer mod 23; 1 medlem stemte hverken for eller imod.